

XORIJIY INVESTITSIYALARNI JALB QILISHDA HORIJIY MAMLAKATLAR STRATEGIYALARIDAN FOYDALANISH

Radjabov Bunyod Abduxalilovich

TDIU

Jahon iqtisodiyoti va xalqaro iqtisodiy
munosabatlar kafedrası dotsenti v.v.b., PhD

Annotatsiya

Tadqiqot O'zbekistonda xorijiy investitsiyalarni jalb qilishning samarali strategiyalarini o'rganishga qaratilgan. Maqolada xoriжий инвестицияларни жалб этишнинг замонавий моделлари ўрганилади ва улар асосида asosida investitsiya oqimlariga ta'sir etuvchi muhim omillar tahlil qilinadi. Jahon banki, UNCTAD, IMF va OECD ma'lumotlariga asoslangan holda global Хорижий инвестициялар оқими tendensiyalari, yirik investor davlatlar tajribasi va O'zbekiston iqtisodiyotidagi ijobiy o'zgarishlar baholanadi. Singapur, Janubiy Koreya, Xitoy va Polsha tajribasi asosida soliq imtiyozlari, maxsus iqtisodiy zonalar, yashil investitsiyalar va texnologik sarmoyalarni jalb qilish bo'yicha aniq strategiyalar ishlab chiqildi.

Kalit so'zlar: xorijiy investitsiyalar, investitsion muhit, OLI Paradigma, maxsus iqtisodiy zonalar (SEZ), soliq imtiyozlari, yashil investitsiyalar, texnologik sarmoyalar, barqaror iqtisodiy rivojlanish, O'zbekiston.

Аннотация

Целью исследования является изучение эффективных стратегий привлечения иностранных инвестиций в Узбекистан. В статье рассматриваются современные модели привлечения иностранных инвестиций и на их основе анализируются важные факторы, влияющие на инвестиционные потоки. На основе данных Всемирного банка, ЮНКТАД, МВФ и ОЭСР оцениваются мировые тенденции потоков иностранных инвестиций, опыт основных стран-инвесторов, позитивные изменения в экономике Узбекистана. На основе опыта Сингапура, Южной Кореи, Китая и Польши были разработаны конкретные стратегии по привлечению налоговых льгот, особых экономических зон (, зеленых инвестиций и технологических инвестиций.

Ключевые слова: FDI, иностранные инвестиции, инвестиционный климат, OLI Paradigm, специальные экономические зоны (СЭЗ), налоговые льготы, «зеленые» инвестиции, технологические инвестиции, устойчивое экономическое развитие, Узбекистан.

Abstract

The study is aimed at studying effective strategies for attracting foreign investment in Uzbekistan. The article studies modern models of attracting foreign investment and analyzes important factors affecting investment flows based on them.

Based on data from the World Bank, UNCTAD, IMF and OECD, global trends in foreign investment flows, the experience of major investor countries and positive changes in the economy of Uzbekistan are assessed. Based on the experience of Singapore, South Korea, China and Poland, specific strategies for attracting tax incentives, special economic zones, green investments and technological investments have been developed.

Keywords: FDI, foreign investments, investment climate, OLI Paradigm, special economic zones (SEZs), tax incentives, green investments, technological investments, sustainable economic development, Uzbekistan.

KIRISH

Xorijiy investitsiyalar (Foreign Direct Investment, FDI) mamlakatlarning iqtisodiy rivojlanishida muhim rol o'ynab, texnologik innovatsiyalar va mehnat bozorining kengayishiga turtki beradi [1]. Rivojlanayotgan mamlakatlar global investitsiya oqimlarini jalb qilish uchun turli strategiyalarni ishlab chiqmoqda [6]. Xalqaro tajriba shuni ko'rsatadiki, xorijiy investitsiyalar oqimlarini samarali boshqarish uchun investitsiya muhiti, soliq imtiyozlari va huquqiy kafolatlar muhim ahamiyatga ega [9].

O'zbekiston iqtisodiyotida xorijiy investitsiyalar jalb qilish davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biri hisoblanadi [11]. Investitsion muhitni yaxshilashga qaratilgan islohotlar natijasida iqtisodiy o'sish va modernizatsiya jarayonlari jadallashmoqda [12]. Biroq, investorlar uchun huquqiy barqarorlik, infratuzilma va soliq imtiyozlarining samaradorligi kabi omillar hal qiluvchi rol o'ynaydi [14].

Ushbu maqola xorijiy investitsiyalar jalb qilish strategiyalarini nazariy va empirik jihatdan tahlil qiladi, ilg'or mamlakatlarning tajribalarini o'rganib, O'zbekiston uchun samarali yondashuvlarni taklif etishga qaratilgan. Tadqiqot xorijiy investitsiyalarni tushuntiruvchi asosiy iqtisodiy nazariyalar, jumladan, OLI Paradigma, Market Imperfections Theory va Product Life Cycle Theory yondashuvlariga asoslanadi [1][2][3][4]. Jahon banki, UNCTAD va IMF ma'lumotlariga asoslangan holda, global va mintaqaviy xorijiy investitsiyalar oqimlari tahlil qilinadi [6][7][8]. Shuningdek, Singapur, Janubiy Koreya, Xitoy va Polsha tajribasi baholanib, O'zbekiston sharoitiga mos keluvchi yondashuvlar taklif etiladi [15][16][17].

ADABIYOTLAR SHARHI

Xorijiy investitsiyalarni jalb qilish strategiyalarini chuqur o'rganish uchun nazariy, empirik va amaliy manbalar asosida tahlil olib boriladi. Ushbu bo'limda xorijiy investitsiyalar bo'yicha ilmiy yondashuvlar, empirik tadqiqotlar va turli mamlakatlarning tajribalarini o'rganuvchi manbalar tahlil qilindi.

Xorijiy investitsiyalar bo'yicha turli nazariyalar mavjud bo'lib, ularning har biri investitsiya qarorlariga ta'sir qiluvchi omillarni izohlashga harakat qiladi. Dunning (1988) tomonidan taklif qilingan OLI Paradigma (Ownership, Location, Internalization) modeli xorijiy investitsiyalarni tushuntirish uchun asosiy nazariyalardan biri bo'lib, u kompaniyaning xalqaro bozorlarga chiqishini uch asosiy omil bilan bog'laydi: egalik afzalliklari, geografik joylashuv va ichki tashkil etish mexanizmlari [1].

Shuningdek, Hymerning Market Imperfections Theory modeli xorijiy investitsiyalar asosan transmilliy kompaniyalarning raqobat ustunligiga asoslangan holda amalga oshirilishini tushuntiradi [4].

Vernonning Product Life Cycle Theory modeli esa investitsiyalar ishlab chiqarish bosqichlari bilan bog'liq bo'lishini ta'kidlaydi, ya'ni kompaniyalar mahsulotning rivojlanish bosqichiga qarab qaysi bozorda sarmoya kiritishini belgilaydi [3].

Endogen iqtisodiy o'sish nazariyalari (Romer, Lucas) esa xorijiy investitsiyalarning texnologik innovatsiyalar va inson kapitalini rivojlantirishdagi o'rnini ta'kidlagan [5].

Jahon banki, UNCTAD va IMF kabi tashkilotlarning hisoboti xorijiy investitsiyalar oqimi, ularning iqtisodiy ta'siri va mezbon mamlakatlar uchun yaratadigan imkoniyatlarni ochib beradi. UNCTADning World Investment Report hisobotlari har yili global xorijiy investitsiyalar oqimlari bo'yicha to'liq ma'lumot beradi va turli mamlakatlarning investitsion jozibadorligi tahlil qilinadi [6].

Jahon bankining Foreign Direct Investment, Net Inflows ma'lumotlari esa mamlakatlar kesimida xorijiy investitsiyalar hajmi va tendensiyalarini o'rganish imkonini beradi [7].

IMF tomonidan chop etilgan Investment Climate Reports esa xorijiy investitsiyalar jalb qilishda iqtisodiy siyosat va muhitning ahamiyatini yoritib beradi [8].

Xorijiy investitsiyalarni jalb qilish strategiyalari bo'yicha turli tadqiqotlar olib borilgan. OECD Investment Policy Reviews hisobotida xorijiy investitsiyalar uchun eng samarali siyosiy va iqtisodiy yondashuvlar muhokama qilinadi, bunda soliqlar, huquqiy muhit va maxsus iqtisodiy zonalarining ahamiyati ko'rsatiladi [9].

World Economic Forumning Global Competitiveness Report hisobotlari esa FDI jalb qilishga ta'sir qiluvchi omillarni tahlil qiladi, jumladan infratuzilma, ishbilarmonlik muhiti va huquqiy tizim [10].

O'zbekiston Investitsiyalar va Tashqi Savdo Vazirligi tomonidan taqdim etilgan hisobotlar esa mamlakatning investitsion strategiyalarini yoritib beradi [11].

FDI jalb qilishda iqtisodiyotning qaysi tarmoqlari ustuvor ekanligini aniqlash muhim. Jahon bankining Ease of Doing Business Report hisobotlari bu borada biznes yuritish sharoitlarini baholaydi [12].

International Finance Corporation (IFC) esa rivojlanayotgan davlatlarda investitsiya muhitining qanchalik qulay ekanligini tadqiq qiladi [13].

O‘zbekiston Iqtisodiyot Vazirligi esa milliy iqtisodiyotning qaysi sohalarida FDI jalb qilish imkoniyatlari yuqoriligini ko‘rsatadi [14].

Xitoy, Singapur, Janubiy Koreya va Polsha kabi davlatlar xorijiy investitsiyalar jalb qilish bo‘yicha muvaffaqiyatli tajribalarga ega.

Singapore Economic Development Board hisobotlarida mamlakatda amalga oshirilgan soliq imtiyozlari va huquqiy yondashuvlar yoritiladi [15].

Korea Trade-Investment Promotion Agency (KOTRA) esa Janubiy Koreyaning investorlar uchun yaratgan sharoitlarini o‘rganadi [16].

Xitoyning Foreign Investment Law esa xorijiy investitsiyalarni tartibga soluvchi mexanizmlarni tushuntiradi [17].

Xorijiy investitsiyalar jalb qilishda atrof-muhit va barqaror rivojlanish muhim ahamiyatga ega.

BMTning Sustainable Development Goals (SDGs) hujjati investitsiyalarning ekologik ta‘sirini kamaytirish bo‘yicha xalqaro yondashuvlarni bayon qiladi [18].

ESG (Environmental, Social, Governance) bo‘yicha Bloomberg, MSCI, FTSE Russell kabi tashkilotlarning hisobotlari esa korporativ ijtimoiy mas‘uliyat va barqaror investitsiyalar bo‘yicha baholarni o‘z ichiga oladi [19].

O‘zbekistonning yashil iqtisodiyot strategiyasi esa ekologik barqaror investitsiyalarni qo‘llab-quvvatlash bo‘yicha qabul qilingan chora-tadbirlarni o‘z ichiga oladi [20].

Xorijiy investitsiyalar faqat kapital jalb qilish vositasi emas, balki innovatsiyalar va texnologik taraqqiyot uchun ham muhim omildir.

OECD Science, Technology and Innovation Outlook hisobotlari rivojlanayotgan mamlakatlarda texnologik taraqqiyot va investitsiyalar o‘rtasidagi bog‘liqlikni o‘rganadi [21].

Jahon Iqtisodiy Forumining raqamli xorijiy investitsiyalar axborotnomasida (World Economic Forumning Digital FDI Report) esa raqamli iqtisodiyotdagi investitsiyalarni jalb qilish strategiyalarini ochib beradi [22].

Bir qator ilmiy tadqiqotlar xorijiy investitsiyalarning iqtisodiy va ekologik ta‘sirini tahlil qiladi:

- Pham et al. (2024) – 60 mamlakat bo‘yicha innovatsiyalar, xorijiy investitsiyalar va barqaror rivojlanish o‘rtasidagi bog‘liqlik [23].

- Mahbub et al. (2022) – muqobil energiya sektorida xorijiy investitsiyalar omillari [24].
- Chaouachi & Balsalobre-Lorente (2022) – Jazoir misolida xorijiy investitsiyalar va ekologik barqarorlik [25].
- Faruq (2023) – Osiyo mamlakatlarida xorijiy investitsiyalar omillarining tahlili [26].
- Pujiati et al. (2023) – Indoneziyada xorijiy investitsiyalar, korrupsiya va ekologik ta'sir [27].
- Usmanova (2023) – Milliy iqtisodiyotda investitsiya jozibadorligini oshirish [28].
- Alregab (2022) – ESG tamoyillarining xorijiy investitsiyalar jalb qilishga ta'siri [29].

METODOLOGIYA

Ushbu tadqiqot xorijiy investitsiyalarni jalb qilish strategiyalarini nazariy, empirik va amaliy jihatdan tahlil qilishga qaratilgan bo'lib, aralash metod (mixed method) asosida olib boriladi. Tadqiqot doirasida xorijiy investitsiyalarni tushuntiruvchi asosiy iqtisodiy nazariyalar, jumladan, OLI Paradigma, mahsulotning xayotiylik sikli (Product Life Cycle Theory) yondashuvlari o'rganiladi [1][2][3][4]. Empirik tahlil UNCTAD, Jahon banki va IMF kabi xalqaro tashkilotlarning hisobotlari asosida FDI oqimlari va tendensiyalarining tahliliga asoslanadi [6][7][8]. Shuningdek, Singapur, Janubiy Koreya, Xitoy va Polshaning investitsiyalarni jalb qilish strategiyalari tahlil qilinib, O'zbekiston sharoitiga mos keluvchi samarali yondashuvlar aniqlanadi [15][16][17]. Tadqiqotda foydalanilgan ma'lumotlar ikkilamchi manbalarga asoslangan bo'lib, iqtisodiy nazariyalar, ilmiy maqolalar, xalqaro tashkilotlarning hisobotlari hamda O'zbekiston Investitsiyalar va Tashqi Savdo Vazirligi va Iqtisodiyot Vazirligi tomonidan e'lon qilingan rasmiy ma'lumotlarni o'z ichiga oladi [1][2][3][4][5][6][7][8][9][10][11][14].

Tahlil usullari sifatida trend tahlili qo'llanilib, so'nggi o'n yillikda xorijiy investitsiyalar oqimlari va sektorlar bo'yicha o'zgarishlar o'rganiladi [6][7][12]. Solishtirma tahlil orqali turli davlatlarning xorijiy investitsiyalar strategiyalari O'zbekiston sharoitiga mosligi bo'yicha taqqoslanadi va samarali yo'nalishlar aniqlanadi [15][16][17]. Sanoat tahlili orqali xorijiy investitsiyalar eng ko'p jalb qilinayotgan sohalar hamda istiqbolli tarmoqlar aniqlanadi [12][14]. Shuningdek, ESG tamoyillarining investitsiyalarni jalb qilish jarayoniga ta'siri o'rganilib, O'zbekiston uchun barqaror rivojlanish asosida xorijiy investitsiyalar jalb qilish strategiyalari ishlab chiqiladi [18][19][20]. Ushbu metodologiya nazariy va empirik tahlillarni uyg'unlashtirgan holda, O'zbekiston uchun samarali investitsiya strategiyalarini

aniqlashga qaratilgan bo‘lib, xorijiy investitsiyalar oqimlari, xalqaro tajribalar va sektorlar kesimidagi tahlillar asosida optimal yondashuvlarni taklif etadi [12][15][18].

TAHLIL VA NATIJALAR

Global xorijiy investitsiyalar tendensiyalari va rivojlanayotgan mamlakatlarning ulushi

So‘nggi yillarda global xorijiy investitsiyalar oqimlarida sezilarli o‘zgarishlar kuzatilmoqda. UNCTAD World Investment Report 2024 ma’lumotlariga ko‘ra, 2024-yilda xalqaro investitsiyalar hajmi 15% ga oshgan, ayniqsa Osiyo va Afrikadagi rivojlanayotgan davlatlar investitsiyalarni jalb qilishda o‘shir sur‘atini saqlab qolmoqda [6]. xorijiy investitsiyalar oqimlarining asosiy yo‘nalishlari sifatida raqamli iqtisodiyot, yashil investitsiyalar va yuqori texnologiyali sanoat ajralib turmoqda [7][8].

O‘zbekistonning xorijiy investitsiyalar jalb qilish holati va rivojlanish tendensiyalari

Jahon bankining 2024-yilgi ma’lumotlariga ko‘ra, O‘zbekistonda xorijiy investitsiyalar hajmi 2023-yilda 2,8 milliard dollar bo‘lgan bo‘lsa, 2024-yilda 3,1 milliard dollarga yetib, 10% o‘shir kuzatilgan [7]. Bu jarayonga infratuzilmaga investitsiyalar, sanoat korxonalarini modernizatsiya qilish va xorijiy kompaniyalarning mamlakatdagi faoliyati kengayishi ijobiy ta’sir ko‘rsatgan [8]. IMF hisobotlariga ko‘ra, 2024-yilda xorijiy investitsiyalarning asosiy yo‘nalishlari energiya sektori (30%), infratuzilma (25%) va qishloq xo‘jaligi (18%) bo‘lgan [8].

Xalqaro tajribalar va ularni O‘zbekistonga moslashtirish

Turli mamlakatlarning investitsiya strategiyalari tahlili shuni ko‘rsatadiki, soliq imtiyozlari, maxsus iqtisodiy zonalar va huquqiy kafolatlar xorijiy investitsiyalar jalb qilishning eng samarali usullari hisoblanadi.

1-jadval

Mamlakatlarning investitsiya strategiyalari tahlili¹

Davlat	Asosiy strategiyalar	O‘zbekiston uchun saboqlar
Singapur [15]	Soliq imtiyozlari, huquqiy barqarorlik, texnologik muhit	Investorlar uchun soddalashtirilgan soliq rejimi yaratish
Janubiy Koreya [16]	Erkin iqtisodiy zonalar va eksport yo‘naltirilgan sanoat rivoji	Erkin iqtisodiy zonalar samaradorligini oshirish va soddalashtirish
Xitoy [17]	Katta ichki bozor, texnologik hamkorlik, davlat ishtiroki	Innovatsion klasterlarni rivojlantirish
Polsha [17]	Infratuzilma modernizatsiyasi, biznes muhiti qulayligi	Xalqaro grantlarni jalb qilish

XULOSA VA TAKLIFLAR

Xalqaro tajribalar va global tendensiyalar shuni ko‘rsatadiki, xorijiy investitsiyalarni jalb qilish iqtisodiy taraqqiyotning kuchli harakatlantiruvchi omili

¹ Muallif ishlanmasi

hisoblanadi. O‘zbekiston o‘zining qulay geografik joylashuvi, boy tabiiy resurslari va keng ko‘lamli iqtisodiy islohotlari bilan xorijiy investorlar uchun tobora jozibador makonga aylanmoqda. Mamlakatda investitsiya muhitini yanada yaxshilash va sarmoyalarni faol jalb qilish quyidagi strategik yo‘nalishlar orqali yanada rivojlantiriladi:

- Raqobatbardosh soliq tizimi va Erkin iqtisodiy zonalarni takomillashtirish – investorlar uchun soddalashtirilgan soliq rejimi yaratish va maxsus iqtisodiy zonalar samaradorligini oshirish orqali O‘zbekiston xalqaro biznes markazlaridan biriga aylanishi mumkin [15][16].

- Huquqiy barqarorlik va biznes muhitini soddalashtirish – investorlarning huquqlarini kafolatlovchi aniq va shaffof tartiblarni joriy etish xorijiy kapital jalb qilish jarayonini yanada tezlashtiradi [9][10].

- Yashil investitsiyalar va barqaror rivojlanish strategiyalarini kengaytirish – ekologik toza texnologiyalarni rag‘batlantirish, yashil iqtisodiyotga yo‘naltirilgan loyihalarni qo‘llab-quvvatlash orqali barqaror va uzoq muddatli iqtisodiy o‘shish ta‘minlanadi [18][20].

- Texnologik va innovatsion investitsiyalarni faollashtirish – IT, startap ekotizimi va yuqori texnologiyali ishlab chiqarish sohalariga yo‘naltirilgan investitsiyalar hajmini oshirish orqali O‘zbekistonning texnologik yetakchiligi mustahkamlanadi [21][22].

Izchil amalga oshiriladigan islohotlar natijasida O‘zbekiston global investitsion hamkorlikni kengaytirib, barqaror va innovatsion iqtisodiy o‘shishga erishadi. Xalqaro tajribalarni o‘ziga moslashtirgan holda rivojlanish mamlakatni xorijiy investitsiyalar uchun eng jozibador hududlardan biriga aylantiradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI

1. Dunning, J. H. (1988). The Eclectic Paradigm of International Production: A Restatement and Some Possible Extensions. *Journal of International Business Studies*.
2. Markusen, J. R. (1995). The Boundaries of Multinational Enterprises and the Theory of International Trade. *Journal of Economic Perspectives*.
3. Vernon, R. (1966). International Investment and International Trade in the Product Cycle. *Quarterly Journal of Economics*, 80(2), 190-207.
4. Hymer, S. (1976). *The International Operations of National Firms: A Study of Direct Foreign Investment*. MIT Press.
5. Romer, P. M. (1990). Endogenous Technological Change. *Journal of Political Economy*, 98(5, Part 2), S71-S102.
6. UNCTAD. (2023). *World Investment Report*. United Nations Conference on Trade and Development. Retrieved from: <https://unctad.org/wir>
7. World Bank. (2023). *Foreign Direct Investment, Net Inflows*. Retrieved from: <https://data.worldbank.org/indicator/BX.KLT.DINV.CD.WD>
8. International Monetary Fund (IMF). (2023). *Investment Climate Reports*. Retrieved from: <https://www.imf.org/en/Publications/WP>
9. OECD. (2023). *Investment Policy Reviews*. Retrieved from: <https://www.oecd.org/investment/>

10. World Economic Forum. (2023). Global Competitiveness Report. Retrieved from: <https://www.weforum.org/reports>
11. O‘zbekiston Investitsiyalar va Tashqi Savdo Vazirligi. (2023). Investitsion Muvofiqlik Strategiyasi. Retrieved from: <https://mift.uz/>
12. World Bank. (2023). Ease of Doing Business Report. Retrieved from: <https://www.doingbusiness.org/>
13. International Finance Corporation (IFC). (2023). FDI in Emerging Markets. Retrieved from: <https://www.ifc.org/>
14. O‘zbekiston Iqtisodiyot Vazirligi. (2023). Milliy iqtisodiy rivojlanish strategiyasi. Retrieved from: <https://mineconomy.uz/>
15. Singapore Economic Development Board. (2023). Investment Incentives and Policies. Retrieved from: <https://www.edb.gov.sg/>
16. Korea Trade-Investment Promotion Agency (KOTRA). (2023). Foreign Direct Investment Trends. Retrieved from: <https://www.kotra.or.kr/>
17. Ministry of Commerce, China. (2023). Foreign Investment Law of China. Retrieved from: <https://www.mofcom.gov.cn/>
18. United Nations. (2023). Sustainable Development Goals (SDGs). Retrieved from: <https://sdgs.un.org/>
19. ESG Investment Reports (Bloomberg, MSCI, FTSE Russell). (2023). ESG and Foreign Investments Analysis.
20. Green Finance Committee of Uzbekistan. (2023). Yashil Investitsiyalar Strategiyasi. Retrieved from: <https://greenfinance.uz/>
21. OECD. (2023). Science, Technology and Innovation Outlook. Retrieved from: <https://www.oecd.org/sti/>
22. World Economic Forum. (2023). Digital FDI Report. Retrieved from: <https://www.weforum.org/>
23. Pham, X. H., Xuan, V. N., Thu, N. T. P., & Huong, L. M. (2024). Nexus of Innovation, Foreign Direct Investment, Economic Growth and Renewable Energy: New Insights from 60 Countries. *Energy Reports*, 11, 1834-1845. <https://doi.org/10.1016/j.egy.2024.02.015>
24. Mahbub, T., Ahammad, M. F., Tarba, S. Y., & Mallick, S. M. Y. (2022). Factors Encouraging Foreign Direct Investment (FDI) in the Wind and Solar Energy Sector in an Emerging Country. *Energy Strategy Reviews*, 41, 100865. <https://doi.org/10.1016/j.esr.2022.100865>
25. Chaouachi, M., & Balsalobre-Lorente, D. (2022). Environmental Strategies for Achieving a New Foreign Direct Investment Golden Decade in Algeria. *Environmental Science and Pollution Research*, 29, 37660–37675. <https://doi.org/10.1007/s11356-021-18149-z>
26. Faruq, A. O. (2023). The Determinants of Foreign Direct Investment (FDI): A Panel Data Analysis for the Emerging Asian Economies. Retrieved from: <https://doi.org/10.48550/arXiv.2307.07037>
27. Pujiati, A., Yanto, H., & Handayani, B. D. (2023). The Detrimental Effects of Dirty Energy, Foreign Investment, and Corruption on Environmental Quality: New

Evidence from Indonesia. *Frontiers in Environmental Science*, 10, 1074172.
<https://doi.org/10.3389/fenvs.2022.1074172>

28. Usmanova, V. (2023). Increasing Investment Attractiveness in the Development of the National Economy. *International Journal of Advance Scientific Research*, 3(5), 131-138.

29. Alregab, H. (2022). The Role of Environmental, Social, and Governance Performance on Attracting Foreign Ownership: Evidence from Saudi Arabia. *Sustainability*, 14(15626). <https://doi.org/10.3390/su142315626>



Marketing

ilmiy, amaliy va ommabop jurnali

Muharrir: Xakimov Ziyodulla Axmadovich
Ingliz tili muharriri: Tursunov Boburjon Ortiqmirzayevich
Rus tili muharriri: Kaxramonov Xurshidjon Shuxrat o'g'li
Musahhah: Karimova Shirin Zoxid qizi
Sahifalovchi va dizaynerlar: Sadikov Shoxrux Shuxratovich
Abidjonov Nodirbek Odijon o'g'li

2025-yil, aprel, 4-son

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Marketing" ilmiy, amaliy va ommabop jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar mas'ul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelavermasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga murojaat qilish mumkin. Ilmiy maqola, ommabop maqola, reklama, hikoya va boshqa ilmiy-ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

Elektron pochta: info@marketingjournal.uz
Bot: [@marketinjournalbot](https://t.me/@marketinjournalbot)
Tel.: +998977838464, +998939266610

Jurnalning rasmiy sayti: <https://marketingjournal.uz>

Marketing jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi **Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2024-yil 04-oktabrdagi 332/5 sonli qarori** bilan milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan



"Marketing" ilmiy, amaliy va ommabop jurnali 2024-yil 15-martdan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan **C-5669517** reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan. **Litsenziya raqami: №240874**



"Marketing" ilmiy, amaliy va ommabop jurnalining xalqaro darajasi: **9710**. GOCT 7.56-2002 " Seriyali nashrlarning xalqaro standart raqamlanishi" davlatlataro standartlari talablari. **Berilgan ISSN tartib raqami: 3060-4621**